

המצפן המדיקו-לגאלי
הדרכה, ליווי וייעוץ משפטי
לשיפור איכות הרפואה

עו"ד ליאת קיסר גרשט *

היבטים מדיקו-לגאליים: איכות, אחריות ובינה מלאכותית

בקע

אין ספק שהשימוש בכלי AI בעולם הבריאות עשה קפיצה אדירה, והוא כאן כדי להישאר. כנסים ומאמרים רבים מתייחסים ליתרונות הגלומים בכך לשם קידום איכות בטיפול. עם זאת, כמו בכל טכנולוגיה חדשה, הכרחי לבחון גם את האתגרים שהיא מציבה לפתחנו, ולהתמודד עימם. קיימות **השלכות מדיקו-לגאליות** שעל ארגוני הבריאות לקחת בחשבון לפני ובמהלך הטמעת כלים של בינה מלאכותית, וכן **דרכים לפעולה ולצמצום סיכון**.

היבטי משפט וניהול סיכונים

עם כל ההתקדמות הטכנולוגית, **כלי AI מהווים עדיין תומכי החלטה של המטפל (CDSS)**. שיקול הדעת הקליני נותר שלו, וההסתמכות על AI אינה בלעדית. בינתיים.

מאחר ו**הסטנדרט מתעדכן תמידית**, ישנו **פוטנציאל לטענות בדבר רשלנות רפואית** (למשל: בכך שלא יושמה הטכנולוגיה המתקדמת יותר). **גילוי נאות והסכמה מדעת** יכולים לסייע בהקשר זה.

בהיעדר **הסדרה (אדפטיבית) וקביעת סטנדרטים** על ידי הקלינאים או הרגולטור, ייאלצו בתי המשפט לקבוע את הרף

כמו כל טכנולוגיה חדשנית, **דרך ההטמעה, אופי השימוש ותדירות העדכון** הן בעלות משמעות גם מבחינה משפטית (**מה סביר?!**)

עצם **קיומו של מידע נוסף** שמספקת בינה מלאכותית **יוצר חובה לנהלו ולהתייחס אליו** (לשלול, לאמת, לטפל...). למניעת היצף מידע **נדרשים כלים לניהול ולתיעדוף** שלו, ויש לכך משמעות משפטית

אסטרטגיה ארגונית צריכה לקחת בחשבון את התאמת החדשנות (AI ובכלל) לסוג הטיפול ואוכלוסיית היעד המטופלת, ולתכנן **התמודדות עם תרחישי כשל** כחלק מחובת **הצפיות** המשפטית

החובות הקיימות בקשר מטפל-מטופל נותרות בעינן: שמירת סודיות, הגנה על הפרטיות, רצף טיפולי, תיעוד ראוי, מתן כבוד לאוטונומיה ועוד.

גם **אי הכנסת חדשנות טכנולוגית** לארגון הבריאות יכולה להוות **סיכון**, עליו תתבסס טענת רשלנות פוטנציאלית

לבינה מלאכותית יש **פוטנציאל להעצמת המטופל**: קידום שוויון, נגישות, חסכון בזמן, טיפול מותאם אישית ועוד. **אי עמידה בכך עלולה להיתפס כחריגה מסטנדרט סביר**

אין לאמץ טכנולוגיה חדשנית על חשבון איכות ובריאות הטיפול, כחלק אקוטי במערך השיקולים של עלות-תועלת

לסיכום

החדשנות הטכנולוגית הכרוכה ב-AI מביאה איתה **יתרונות** רבים למטופל, למטפל ולמערכת. אך טמונים בה גם **סיכונים**: קליניים, משפטיים ואחרים. אף שעולם המשפט משתרך מאחור בצעדים איטיים, גם התביעות ופסקי הדין יגיעו עם הזמן. מאחר ולא נצעד לאחור מבחינה טכנולוגית, יש **להיערך בחוכמה**. בסיכומי של דבר, **הסוד הוא איזון ראוי: בין שיקול דעת ובינה אנושית, לבין זו המלאכותית**.

* עו"ד ליאת קיסר גרשט - מרצה ויועצת משפטית בתחומי איכות, משפט ובריאות. מנהלת "המצפן המדיקו-לגאלי".